

Rik alias Enrique Kaasschieter – violoncello

Mijn kennismaking met muziek stamt al van voor mijn geboorte. Mijn moeder was een enthousiast amateursopraan en het kan niet anders dat ik haar gezang in de baarmoeder gehoord heb. Ook na mijn geboorte wende ik al snel aan klassieke muziek. Mijn moeder bleef zingen en af en toe zette mijn vader zich achter de piano.

Toen ik bijna twee was woonde ik tijdelijk bij mijn opa en oma Kaasschieter. Mijn opa was muzikleeraar (jawel, met twee e's) en iedere dag hoorde ik leerlingen les krijgen op viool, cello, piano, harmonium en andere instrumenten.

Op mijn achtste ben ik begonnen op de welbekende blokfluit. Ik woonde toen in Brunei en Iet Nieuwenhuijs was mijn fluitlerares en ook mijn zwemlerares. Zij heeft mij laten zakken voor het zwemdiploma A. Enige maanden later heb ik het wel gehaald.

Anderhalf jaar later heb ik gekozen voor de harp. Ik werd geïnspireerd door de Venezolaanse harp, die ik zo prachtig vond klinken toen ik in Venezuela woonde. Ik kreeg les op de muziekschool te Hilversum, maar mocht niet met de harp doorgaan, toen mijn ouders de prijs van een volwaardige orkestharp vernamen.

Ik moest toen voor een ander instrument kiezen en twijfelde tussen hobo en violoncello. Het werd de cello.

Mijn cellolessen begonnen in 1970 aan de muziekschool te Leiden. De start verliep voorspoedig en al snel kwam ik in hogere posities. Na een verhuizing in 1972 werden de lessen vervolgd aan de muziekschool te Assen, alwaar ik helaas ieder jaar een andere leraar kreeg. Mijn puberteit en een uiterst ongemotiveerde leraar, die bezig was aan het laatste jaar voor zijn pensioen, leidde ertoe dat ik in 1975 stopte met cellospelen.

In dat jaar verhuisde ik terug naar Voorschoten. Ik speelde niet actief, maar ging wel graag met mijn ouders mee naar concerten. Het toeval wilde dat mijn buurman Koos Verheul was, de toenmalige solofluitist van het Residentie Orkest. Af en toe mocht ik profiteren van een vrijkaartje en zo maakte ik kennis met het hedendaagse orkestrepertoire. Het Residentie Orkest had een uiterst avontuurlijke programmering verzorgd door Piet Veenstra. Tijdens mijn eerste concert was er een stuk voor orkest en luidsprekers, waarbij het geluid om mijn hoofd cirkelde.

Ook luisterde ik geregeld naar kamermuziek, in concertzaaltjes en bij mensen thuis. Mijn vingers gingen kriebelen en ik wilde weer gaan cellospelen.

In 1978 begon ik met mijn studie wiskunde en ook weer met cellolessen. Ik nam les bij Maria Starke-Milkó, celliste bij het Residentie Orkest. Zij heeft mij zeven jaren lang een uiterst gedegen basis in de cellotechniek gegeven.

In 1981 werd ik lid van het LESKO, het Leids Student Kamer Orkest. Dit orkest speelde uitsluitend repertoire van de twintigste eeuw. Mijn eerste orkestervaring bestond zodoende uit Stravinsky en Lutosławski. Het eerste jaar stond het orkest onder leiding van Roland Kieft, daarna gedurende vier jaren Jac van Steen en vervolgens Ernst van Thiel. Ik heb zo'n acht jaar meegespeeld en ik ben enkele jaren lid van het bestuur geweest. Het waren inspirerende jaren met tweemaal per jaar een concert. Op het repertoire stonden onder meer Berio, Weill, Webern, Milhaud, Ives, Honegger, en vele anderen.

Naast mijn studie wis- en natuurkunde volgde ik wanneer het maar mogelijk was colleges muziekgeschiedenis.

In 1983 speelde ik in het Nederlands Studenten Orkest onder leiding van Louis Stotijn met op het programma Smetana, Elgar en Stravinsky. Het waren drie intensieve weken met als hoogtepunt een prachtig optreden in het Concertgebouw. Het uiteenrafelen van mijn G-snaar leidde tot een open doekje van het gehele publiek.

Vanaf 1985 tot 1990 kreeg ik jaar les van Hans Woudenberg, cellist bij het Schönberg Ensemble. Hij stimuleerde me mijn eigen muzikale weg te zoeken, onder meer door het Spelen van Bach uit het handschrift van Maria Magdalena. Vanwege ziekte van Hans heb ik enige maanden les gehad van Victor Bouguenon, voormalig solocellist van het Residentie Orkest.

Gedurende mijn studententijd en de daarop volgende jaren van vervangende dienstplicht en promotieonderzoek bezocht ik talloze concerten, bij voorkeur met modern repertoire. Het waren uiterst avontuurlijke jaren in Den Haag met een rijk aanbod van het Residentie Orkest, met een jong Schönberg Ensemble, met prachtige concerten onder leiding van Reinbert de Leeuw. Het Koninklijk Conservatorium stond toen onder leiding van Jan van Vlijmen en organiseerde projecten met gastcomponisten Karlheinz Stockhausen, Olivier Messiaen en John Cage. Zij hebben onuitwisbare indruk op me gemaakt.

Na mijn promotie in 1990 verhuisde ik naar Dordrecht. Ik werd al snel lid van het orkest in Dordrecht. Helaas liep mijn relatie op de klippen en zodoende verhuisde ik in 1992 naar Geldrop.

Ik werd meteen lid van de Philips Orkest Vereniging onder leiding van Jules van Hessen. Het lonken met de aanvoerster van de tweede violen leidde in 1995 tot een huwelijk met Myra van Groenendael, dat met overtuiging stand hield tot haar vroegtijdige overlijden. Ten tijde van onze trouwdag waren we al bij de POV gestopt. Het viel niet met ons turbulente privéleven te combineren.

In mijn Geldropse periode heb ik celloles genoten van verscheidene leraren, waaronder Rien Snoeren en Marjan de Beer-van Randraat. Van 2005 tot 2012 heb ik les gehad van Wikkie Vis. Iedere keer ging ik na afloop van een celloles bij haar uiterst geïnspireerd huiswaarts.

Gedurende enkele jaren vormden Myra, Ineke van Tilborg en ik een pianotrio – het Trio Belmonte. We hebben een aantal concerten gegeven met onder meer Beethoven, Haydn en Schubert.

Ik heb heel fijn samengespeeld met de pianist Piet Cijssouw. Een hoogtepunt was het ten gehore brengen van de Eerste Sonate van Brahms bij de Muziekring de Kempen.

In 2004 zocht het Helikon Orkest onder leiding van Kian Pin Hiu musici voor een grootschalige uitvoering van de Negende van Beethoven. Onze dochter Hendrikje Balkenende ging meespelen op de viool, Myra op de altviool en ik op de cello. Tot zomer 2010 heb ik meegespeeld in het Helikon Orkest. Een hoogtepunt was de tournee naar China rond Nieuwjaar 2006.

In 2006 participeerden Myra en ik met de musical Jesus Christ Superstar in Sint Oedenrode onder de bezielende leiding van Lucas Vis.

Altijd droomde ik om strijkkwartet te gaan spelen. In 2007 kwam deze droom uit en tot 2011 heb ik met Eefje van Huijkelom, Leo Caspers/Adeline Marinelli en Jan de Wit in het Gioia Kwartet gespeeld. Op het repertoire stonden Arriaga, Haydn, Mozart, Schubert en Mendelssohn.

Van 2008 tot 2010 heb ik samengespeeld met de pianiste Lineke van der Meer. We hebben samen Schumann ten gehore gebracht.

In het voorjaar van 2012 waren Myra en ik als aanvoerders van de altviool- en cellosectie met een projectkoor en –orkest onder leiding van Jacques Wijnen op tournee in de Bourgogne met op het programma het Stabat Mater van Dvořak.

In augustus 2012 heb ik deelgenomen aan de strijkersweek van Dartington Summer School of Music. Samen met Myra en twee violistes heb ik gewerkt aan het eerste kwartet van Bridge; we zijn gecoacht door leden van het Barbirolli String Quartet. Ik heb deelgenomen aan de masterclass violoncello verzorgd door Natalie Clein en Louise Hopkins. En we hebben meegespeeld in het strijkorkest met op het programma de Serenade van Elgar o.l.v. Jonathan Morton, Polymorphia van Penderecki o.l.v. Ilan Volkov, en de Serenade van Tsjajkovsky o.l.v. Sir Neville Marriner.

Van september 2012 tot Pasen 2016 speelden Myra en ik mee in het FBach Koor en Orkest o.l.v. Arjan van Baest met prachtige cantates van Bach, alsmede de Johannes Passion, de Matthäus Passion en het Magnificat.

In januari 2013 speelde ik mee in de Cantates 4 t/m 6 van het Weinachtsatorium met de Bachcantates Tilburg.

In oktober 2013 heb ik deelgenomen aan de cursus Vurig en vindingrijk o.l.v. Mimi Mitchell. Centraal stonden muziek voor strijkers uit de Italiaanse barok.

Vanaf begin 2014 tot eind 2016 heb ik les gehad van Elske Tinbergen. Zij onthulde mij de geheimen van het spelen van barokmuziek.

In april 2014 hebben Myra en ik als leden van het Orchestra di Cielo samen met het Coro di Cielo een Vivaldi-programma verzorgd.

In de zomer van 2014 hebben Myra en ik deelgenomen aan een cursus barokmuziek in Perugia door de Accademia Amsterdam, met lessen door Onno Verschoor, Wilma van der Wardt en Antonio Magarelli.

Na de zomer van 2014 zijn Myra en ik lid geworden van het kersvers opgerichte Orquesta Típica Tango Pasión onder de bezielende leiding van Gerard van Duinen. Dit orkest treedt op in danssalons voor dansend publiek en in andere zalen voor luisterend publiek. Inmiddels hebben we gespeeld in Amsterdam, Arnhem, Breda, Den Bosch, Den Haag, Dwingeloo, Eindhoven, Loon op Zand, Nijmegen, Tiel, Tilburg, Utrecht, Waalre, Mierlo, Geldrop en Vent (Zwitserland).

In de zomers van 2015 en 2016 namen Myra en ik deel aan een cursus barokmuziek in Chateau de Lalande te Frankrijk. De cursus werd gegeven door blokfluitist Bert Honig, violiste Mimi Mitchell en klavecijniste Christina Edelen.

In februari 2016 speelde ik mee in het orkest voor het eindexamen van sopraan Rianne Wilbers, met op het programma de ontroerende Derde Symfonie van Gorecki.

In april 2016 verzorgden Myra en ik als leden van het Orchestra di Cielo samen met het Coro di Cielo een programma met werken van Vivaldi, C.Ph.E. Bach en Graun.

Eind april 2018 waren Myra en ik in Val Sinestra te Zwitserland om samen met musici van het Orquesta Típica Tango Pasión en van andere tango-orkesten een week te werken aan nieuwe stukken en ook om enige danspasjes te leren van Annelies Gietelink van Anna Rosa. We hebben de week afgesloten met een concert in de kerk van het nabijgelegen Sent.

Vanaf zomer 2018 krijg ik celloles van Rosalie Seinstra.

In september 2019, in maart 2022 en in januari 2023 heb ik deelgenomen aan een energieke workshop van het Argentijnse tangosextet Astillero.

Op 12 maart 2020 is Myra overleden. Ik heb niet alleen afscheid genomen van mijn dierbare geliefde, maar ook van een fantastische violiste en altvioliste.

In de herfst van 2020 ben ik lid geworden van CoMA Eindhoven. Onder leiding van Lucas Vis spelen we hedendaags repertoire.

In 2021 ben ik gaan samenspelen met pianiste Kiny Hinlopen, een bron van wederzijdse inspiratie. Ons eerste concert hebben we gegeven op 6 juli 2023 bij mijn afscheid van de TU Eindhoven.

Vanaf september 2022 ben ik de programmeur van de kasteelconcerten in Geldrop.

In oktober 2022 heb ik deelgenomen aan het Festival Nieuwe Noten van CoMA Maastricht, in het bijzonder heb ik samen met leden van Ensemble 88 gloednieuwe stukken gespeeld tijdens de workshop voor componisten.

Op 23 maart 2024 heb ik gesoleerd in de Nederlandse première van het celloconcert When van Amoret Abis samen met CoMA Eindhoven onder Lucas Vis. Het concert vond plaats in Splendor te Amsterdam. Een tweede uitvoering was in het Paviljoen Ongehoorde Muziek te Eindhoven.

In de zomer van 2024 nam ik deel aan een cursus barokmuziek in het klooster van de Franciscanessen te Denekamp. De cursus werd gegeven door blokfluitist Bert Honig, violiste Mimi Mitchell, celliste Elske Tinbergen en klavecijnist Aljosja Mietus.

Ik ben vast het nodige vergeten. Ad hoc projecten en andere muzikale ervaringen. Na jaren met plezier op de vroegere cello van mijn opa te hebben gespeeld, speel ik nu op een prachtig modern instrument van Saskia Schouten en een fraaie nieuwbouw barokcello van René Slotboom.

Ik hoop op nog vele muzikale jaren ...